

www.

ROVDYR.org

FOLKEAKSJONEN
NY ROVDYRPOLITIKK
NR. 2 - JULI 2016

Bjørn Skåret

HVORDAN VI *blir* LURT

Om Bernkonvensjonen som rovdyrpolitisk verktøy

Ulven
i Stortinget

Åpner for forvaltning av
kongeørn

- og hvordan "levedyktige bestander i Norge"

Avlytting
uten hjemmel i norsk lov?

www.rovdyr.org

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

Telefon: 975 95 119

E-post: aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Åsmund Ystad og Nils Solberg

Andre bidragsytere:

Torvald H. Brinch

Trond Burud

Foto forside:

Fregn Forlag: Hvordan vi blir lurt

Grafisk produksjon

Kreator Kommunikasjon AS,

3570 Ål

www.kreator.no

ISSN 1890-8306

Innhold

Kraftfull markering på grensa.....	2
Etikk.....	3
Revemøkk ble til ulv. Sjefen fikk sparken.....	3
Ulven i Stortinget	4
Det blir stadig færre bjørner i Norge	6
Åpner for forvaltning av kongeørn	7
Avlytting uten hjemmel i norsk lov?.....	8
Ny bok: Hvordan vi blir lurt.....	9
Rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon.....	10
Her møter du Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk på stand i sommer og høst	11
Landsmøte 2016	12
Jerven under kontroll?.....	12
Skogen forteller	13
Folkeaksjonens ledelse og politikk	14
Møter i organisasjonen	16
Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag	19

Over 1500 personer møtte opp på markeringen for ny ulveforvaltning på Morokulien. Foto: Inge Svingen

Kraftfull markering på grensa

1500 personer fra Norge og Sverige møttes 10. mai på Morokulien i Eidsskog, på grensa mellom Norge og Sverige.

Markeringen var en symbolsk protest mot manglende ulveforvaltning, både i Norge og Sverige, med krav om politisk handling.

Sentrale Stortingspolitikere fra begge land deltok med appeller, sammen med jegerforbundene i Hedmark og Värmland som hadde tatt initiativet til markeringen, med Knut Arne Gjems i spissen.

En rekke av Folkeaksjonens lokallag hadde satt opp busser som fraktet folk fra Halden, Akershus, Trysil, Elverum og Ringsaker, et godt bidrag til det gode oppmøtet på grensemarkeringen for en ny ulveforvaltning.

Etikk

Nils Solberg, leder

Nå er vi midt inne i tiden der det mest miljøvennlige kjøttet blir produsert rundt i skog og fjell. Store mengder med kortreist og klimasmart mat blir til akkurat nå. Senere i høst finner det veien til de norske middagsbord. Lam, reinsdyr, elg, rådyr, hjort, skogsfugl og ryer for å ta et knippe!

Dette kjøttet er det reneste og sunneste i verden og er dessuten meget ettertraktet av våre mest fornemste kokker. Hellstrøm og Brimi blir lyriske når de snakker om viltkjøttet vårt.

Ønsker man å overraske folk som ikke jakter med en fin gave, er et rådyrlår et godt tips. Folk setter umåtelig pris på å få lokalt kjøtt de kjenner opprinnelsen til. Dessuten er slikt kjøtt rent og sunt enten det kommer fra Østfold eller Finnmark.

«**Hellstrøm og Brimi blir lyriske når de snakker om viltkjøttet vårt.**»

Da blir det ganske meningsløst at de såkalte miljø og verneorganisasjonene som WWF, Naturvernforbundet og NOAH gjør alt for å stoppe de som faktisk produserer og høster rent kjøtt i naturen. Dette er noe vi har gjort siden vi fulgte reinsdyrene etter hvert som isen trakk seg tilbake i Norge.

Disse ønsker seg voldsomme rovdyrstammer som regulerer byttedyrene til et minimum og

umuliggjør utmarksbeite. Det er en hån mot det viktige miljøvernarbeidet at slike kaller seg miljøvernorganisasjoner. Det er noen flere «verneorganisasjoner» også men disse har stort sett oppslutning på størrelse med lokale syforeninger.

Samlet utgjør de ikke så mange aktive som de ønsker å framstå som. Noe vi fikk sett tydelig under «demonstrasjonen» de holdt på utsiden av Stortinget 23 mai, samme dag som Ulvemelding ble behandlet av Stortingets Næringskomite. Hadde et par busser med Japanske turister blandet seg med dem hadde de vært dobbelt så mange. Og husk dette skjer midt i Oslo. Så stort er altså det virkelige engasjementet til «det tause flertall».

Til sammenligning samlet det seg over 1500 jegere i protest mot rovdyrpolitikken på grensen ved Charlottenberg et par uker tidligere. Det er vel unødvendig å nevne at Oslo er noe mer tettbeholdet og sentralt enn Charlottenberg.

De enorme dyrelidelsene som skjer bryr tydeligvis heller ikke miljøvernerne seg om. Hvordan forsvarer de etisk at beitedyr og hjortevilt blir pint til døde? Bare for at man liker vissheten om at det finnes rovdyr der ute, rovdyr man stort sett aldri ser. Er det ikke hyggeligere å ta med barna en tur i skogen og virkelig se og oppleve hjortevilt en kveld. I stedet for å ikke se annet liv i skogen enn småfugler.

Er det ikke mer «miljøriktig» og etisk forsvarlig at elgen eller rådyret lever og trives i skogen uten konstant redsel for ulv og fal-ler lykkelig uvitende om av en jegers kule.

Nils Solberg

For så å bli forvandlet til hundrevis av gode middager.

Nå har endelig forskerne innrømmet at det er enorme tap av lam og reinkalver til kongeørn. I Norge anser man at vi har en såkalt «mettet» bestand av kongeørn. Dvs. at det er ikke plass til stort flere.

Likevel virker det som nærmest umulig å få fellingstillatelse på noen få ørner. Vernerne raser og har fått med seg Norsk Ornitologisk Forening på lasset, så her er det duket for et leven framover som vil få ulvedebatten til å blekne.

Enkelte i Norge forer kongeørn med slakteavfall og har levebrød av å selge «fotoopplevelser» til ornitologer og turister. De samme ørnene tar lam og reinkalver til de som lever av å produsere rent kjøtt av norsk natur. Slikt blir det brå av. Ønsker alle en god sommer!

Revemøkk ble til ulv. Sjefen fikk sparken.

Åsmund Ystad

I forrige nummer av Rovdyr skrev vi om den gryende skandalen i dansk ulveforskning.

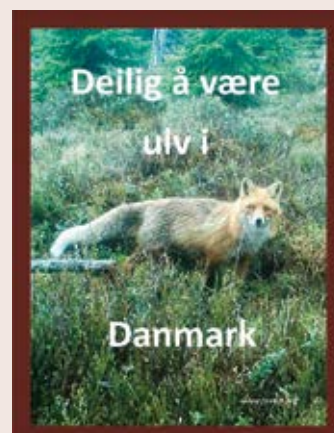
Forskere ved Universitetet i Århus, med ansvaret for DNA-analyser av innsamlet ulvemøkk, havnet i konflikt med kolleger ved Universitet i København som stilte seg sterkt tvilende til 40 dokumenterte ulver i Danmark.

Alternative analyser gjort ved Københavns universitet gav nemlig stort sett bare treff på rødrever, katter

og hunder. Århusmiljøet sto på sitt, men etter sterkt press reduserte de anslaget fra 40 til 23 danske ulver, og lovet å sende sine egne ulveprøver til Tyskland for dobbeltsjekk.

Nå er analyseresultatet fra Tyskland klare. Og skandalen et faktum da tyskerne også stort sett bare fant rødrever i de godkjente ulveprøvene.

Etter det har lederen for ulveprosjektet ved universitetet i Århus fått sparken, rapporter og kart over ulver er trukket tilbake og det videre arbeidet fullstendig omorganisert.

Ulven i Stortinget

Regjeringspartiene fikk støtte fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti til å videreføre bestandsmålet for ulv og ulvesonen.

Hovedpunktene i Stortingets ulveforlik ser slik ut

- Bestandsmålet for ulv skal være 4–6 ynglinger per år. Det skal være tre helnorske ynglinger der også ynglinger utenfor ulvesona teller med. Ynglinger i grenserevir skal telle med en faktor på 0,5.
- Ulvesona skal innskrenkes. Den foreslåtte delen nord i Hedmark tas ut, det samme gjør områdene vest for Glomma i Hedmark og Akershus.
- Regjeringa bes om å utrede nærmere mulige økonomiske ordninger for tap av eventuelle rettigheter eller belastninger innenfor sona.
- Regjeringa bes om å legge fram en sak hvor man vurderer mulige ordninger for midler til kommuner med ynglinger innenfor ulvesona.
- Regjeringa bes om å bestille en uavhengig utredning av den genetiske opprinnelsen til ulvestammen i Norge.
- Regjeringa bes om å vurdere lik jakttid på ulv innenfor og utenfor ulvesona.

Åsmund Ystad

6. juni 2016 vedtok Stortinget bestandsmålet på 4-6 årlige ungekull av ulv. 3 av disse skal være i revir som er helnorske. Ungekull utenfor ulvesonen skal regnes med. Der en del av reviret ligger i Sverige skal et ungekull medregnes med en faktor på 0,5

Grenseflokkene, som de siste årene har variert mellom 2 og 5 (omregnet til 1,0 og 2,5) er tidligere ikke telt med i det norske bestandsmålet. Ulvesonen videreføres også, med unntak enkelte områder vest for Glomma som er tatt ut.

Det endelige bestandsmålet på 4-6 ynglinger er litt mindre enn regjeringen forslag til bestandsmål på 5-8 familiegrupper i Stortingsmeldingen om ulv som ble lagt fram 18 mars i vår.

Stortingets næringskomite arrangerte egen høring og laget en uttalelse som ble lagt ved Energi og miljøkomiteens innstilling. Næringskomiteens innspill var betydelig

mer kritisk til ulvemeldingen enn sine kolleger i Energi og miljøkomite.

Ville ha mange fler

En mer ulvevennlig opposisjon på Stortinget brøt forhandlingene med flertallspartiene i mangel på ulv. Venstre, SV og Miljøpartiet de grønne ville ha 8-12 årlige ulveynglinger, hvorav minst 6 helnorske revir. Og dette skulle bare være et foreløpig mål som senere skulle økes. På den andre siden ble Senterpartiet heller ikke med i forliket. SP hadde et eget forslag på å videreføre dagens bestandsmål på 3, inkludert grenseflokkene.

Intervallmål

Hvordan intervallmålet skal praktiseres er en av usikkerhetene. Klima og miljødepartementet endret allerede 22. juni rovviltforskriften, som en oppfølging av stortingsvedtaket. Departementet er tydelig på at intervallmålet gir forvaltningen mere handlingsrom. Bestandsmålet er nådd med 4 ynglinger (3 helnorske og min. 2 grenseflokker), men intervallmålet på 4-6 gir rom

Folkeaksjonens leder Nils Solberg deltok i høring om ulvemeldinga både i Energi og miljøkomiteen og senere i Næringskomiteen i Stortinget.

Alle foto: Stortinget.no

Sagt i debatten på Stortinget

Terje Aasland (A) (Saksordfører)

Vi har selvfølgelig som nasjon et selvstendig ansvar for å sikre en levedyktig skandinavisk ulvebestand innenfor Norges grenser.

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Stortingsmeldinga om bestandsmål og ulvesoner er en av de mest krevende sakene vi behandler i denne vårsesjonen.

Knut Storberget (A)

En av grunnene til at dette ofte blir konfliktfylt, er at det synes som man noen ganger undervurderer de betydelige problemene som folk faktisk har opplevd knyttet til ulv i de siste årene. ... Som saksordføreren, representanten Aasland, også sa, er bestandsmålet et faktisk mål.

for å avslå uttak av ulv med henvisning til utfordringer med illegal jakt og innavl.

Departementet understreker også i forskriftsendringen at det «uavhengig av bestandsmålet må imidlertid de andre vilkårene for felling være oppfylt, dvs at felling tillates bare der det foreligger et skadepotensiale, ikke truer bestandens overlevelse og at det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning.

Dette er en invitasjon til klager på alle fellingsvedtak, fordi ulvesona er så godt som tømt for beitedyr og fordi vernesiden fullstendig avviser at ulven utgjør et skadepotensiale for jaktinteresser, lokalsamfunn og befolkning i ulveområdene.

Ulvejakt til vinteren

Bestandsmålet er som tidligere nevnt stort sett en videreføring av dagens bestandsmål. Men i forhold til faktisk registrerte bestand, med 7 helnorske ynglinger siste år, betyr dette lisensjakt til vinteren, også innenfor den norske ulvesona.

Dette betyr at myndigheten i ulveforvaltningen er overført til rovviltmyndene i region 4, Oslo, Akershus og Østfold og region 5, Hedmark. Disse to rovviltmyndene vedtar i fellesskap kvoter for lisensjakt på ulv.

Og rovviltmyndene har allerede vedtatt kvote for lisensjakt til høsten, utenfor ulvesonen. Kvoten består av 5 ulver utenfor

Gunnar Gundersen (H)

Konflikten er drevet fram, tilliten har forsvunnet – i sum er det svært skadelig miljøpolitikk.

... Man får bestemme seg – enten er genetikken viktig, da er den sørskandinaviske stammen utdødd, eller så spiller ikke genetikken noen rolle, da er ikke ulven truet.

Ola Elvestuen (V)

Det er ikke slik at det blir mindre elg i områdene hvor man har ulvesone. Man kan også kompensere med måten man legger opp jakten på, for å holde oppe bestandene.

Heikki Eidsvoll Holmås (SV)

Hvis du er så heldig å gå på tur i skogen og kommer til et vann og ser en ulv som ser på deg, som ser på den, har du opplevd naturens velsignelse.

Marit Arnstad (Sp)

Det som blir vedtatt i dag, kommer ikke til å gjøre norsk ulvepolitikk mindre konfliktfylt. Flertallet i denne salen har i realiteten oversolgt et forlik som gir miljøforvaltningen store fullmakter.

Rasmus Hansson (MDG)

Stortingsflertallet forverrer i dag ulvekonflikten. Det store flertallet av det norske folk som vil ha ulv i norsk natur, kommer til å bli sintere

Morten Ørsal Johansen (FrP)

Det er litt forunderlig å høre at vi som har levd med ulv, har sett ulv og vet hva ulven kan gjøre, blir kritisert som kunnskapsløse.

Eirik Milde (H)

Det har vært flere innlegg som antyder at Høyre har gjort knefall for dem som er motstandere av ulv, i denne saken. Det vil jeg på det sterkeste avvise.

ulvesona i Hedmark og Akershus fra 1. oktober. Videre er det satt en kvote på 8 ulver i Osdalsflokken i Rendalen utenfor ulvesona. Jaktstart på Osdalsflokken et satt til 1. januar 2017.

Jakt i sona

Kvota på 13 ulver har allerede utløst klager fra naturvernorganisasjonene, som advarer mot masseslakt av ulv. Og bedre blir det neppe til høsten når rovviltneemndene innen midten av september skal bestemme eventuell kvote for lisensjakt i ulvesona vinteren 2017.

Trygve Slagsvold Vedum (Sp)

Jeg mener at vi bruker miljøvernet helt feil når vi sier at det er den største miljøsaken å reintrodusere en art som ikke er utryddingsstruet.

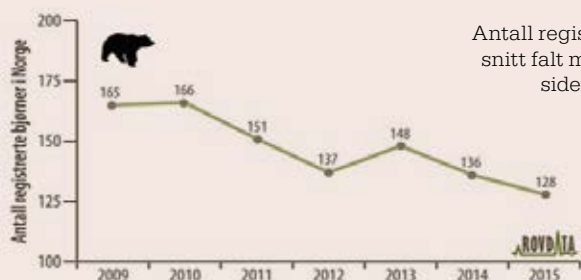

Sveinung Rotevatn (V)

Eg har følge debatten, og eg må seie han har vore eit trist syn. Ein sterkt trua dyreart skal stortingsfleirtalet no ut og jakte på.

Det blir stadig færre bjørner i Norge

I fjor ble det påvist 128 bjørner i landet, hvorav 53 hunnbjørner og 75 hannbjørner, og det er en nedgang på åtte bjørner fra 136 i 2014. Fjorårets antall er det laveste antall registrerte bjørner i landet under syv år med landsomfattende overvåking av arten. Antall registrerte individer har i gjennomsnitt falt med cirka fire prosent hvert år i perioden, forteller Jonas Kindberg, leder i Rovdata.

Antall registrerte bjørner har i gjennomsnitt falt med cirka fire prosent hvert år siden den landsomfattende DNA-overvåkingen startet i 2009.

Figur: Rovdata

Har til salt i maten. Bjørn ved viltkamera i Tromsdalen i Verdal i juni 2016.

Foto: Arne Haugskott

Unge kongeørner i Hattfjelldal
Foto: Laila Hoff

Åpner for forvaltning av kongeørn

Stortinget ber om prøveprosjekt i Troms og på Fosen

 Åsmund Ystad

Stortinget konkluderte 6. juni med at regjeringen skal gjennomføre forvaltningsprosjekter og sende på høring forslag til endringer av bestemmelsene om skadefelling av kongeørn. Avgjørelsene ble tatt av Stortinget på bakgrunn av et representantforslag fra Senterpartiet om endringer i rovviltforvaltningen for å redusere rovviltproblemene i samisk reindrift.

Forskning og kunnskap om kongeørn de senere år har bekreftet at både husdyr og tamrein er utsatt. På Fosen-halvøya i Sør-Trøndelag har et forskningsprosjekt avdekket at kongeørn er en betydelig skadegjører på sau. Reindrifutøvere i Troms har erfaringer som bekrefter det samme mønsteret, at kongeørn er en viktig faktor for å forklare tapet av beitedyr også i dette området.

Mer effektiv skadefelling

Stortinget har bedt regjeringen om å sende på høring forslag til endringer av bestemmelsene om skadefelling av kongeørn som målrettet kan bidra til færre tap av beitedyr i områder med særskilt skadeomfang.

Forsøksordning

Videre har Stortinget bedt regjeringen igangsette en forsøksordning for forvalt-

ning av kongeørn på Fosenhalvøya og i Troms. Målet er at forsøksordningen skal bidra til verdifull kunnskap om forvaltningspraksis.

Stortingsflertallet bak merknadene for disse forslagene består av Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Ønskes velkommen

De nye tiltakene ønskes velkommen av beitebrukere og ikke minst av regionale rovviltneemnder som har observert stedvis store problemer med tap til kongeørn uten at forvaltningen har hatt virkemidler for å gjøre noe med situasjonen.

Ornitologer uten bakkekontakt

Norsk Ornitologisk Foreningen (NOF) er vant til å få det akkurat som de vil i spørsmål om kongeørn. Deres syn er at det aldri, uansett situasjon, er fornuftig å felle kongeørn. Og enhver annen erfaring blir konsekvent avvist av NOF med henvisning til egen dokumentasjon av det motsatte, både nasjonalt og globalt.

Stortinget er tydelig på at forsøkene med forvaltning og endringene av regelverket for skadefelling ikke røkkes ved målet om 850 – 1200 hekkende kongeørnpar i Norge.

Men ornitologene fløy rett til vær i sinne i protest mot at myndighetene for første gang har lyttet til andre erfaringer enn deres egne.

Og Norges Naturvernforbund kom flaksende etter med sine vanlige kommentarer om at dette ville føre til utryddelse.

Hellige fugler og lettskremte forskere

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har anslått at Norge har ca. 3000 kongeørner inklusive ungfugler, i en tilnærmet mettet bestand. Felling av et begrenset antall ørner på Fosen og i Troms utgjør med andre ord absolutt ingen trussel for bestanden.

Som vanlig i slike saker forsøker NOF og Naturvernforbundet seg med patetiske trusler om folkeopprør i Europa mot norsk naturforvaltning. Og i følge NRK får de støtte fra en rystet kongeørnforsker Torgeir Nygård i NINA.

Forskeren kunne fortalt sannheten om Norges tallrike og robuste bestand. Men budskapet fra NINAs fremste forsker på området er at kongeørna er hellig i utlandet og at felling vil føre til sterke internasjonale reaksjoner.

Torvald H. Brinch

Torvald H. Brinch

Eidsivating Lagmannsrett frikjente en og fant fire av jegerne skyldige, men bare for brudd på naturmangfoldloven med den følge at straffene ble betydelig redusert i forhold til dommen i Sør-Østerdal tingrett.

I motsetning til tingretten fant Eidsivating lagmannsrett det ikke riktig

Avlytting uten hjemmel i norsk lov?

Høyesterett skal behandle ankene i dommene mot alle de fem tiltalte i ulvesaken i Hedmark.

å dømme i forhold til straffelovens paragraf 152 b. Lagmannsrett mente, for øvrig helt i tråd med grunnleggende biologisk kunnskap, at bestandsmessige konsekvenser av en eventuell felling av ulv må vurderes i forhold til hele bestanden i Skandinavia. Og ikke bare i forhold til helnorske ulver innenfor den norske ulvesona slik Økokrim og tingretten mente.

Lagmannsretten avviste også bruken av mafiabestemmelsen. Da Økokrim i sin tid ga Økokrim fikk rettens tillatelse til kommunikasjonskontroll var det fordi man ved en kombinasjon av

daværende straffelovs § 152 b og § 60 (mafiabestemmelsen) konstruerte en mulig straff på 11 år, altså ett år mer enn straffeprosesslovens minimumskrav som er 10 år.

Hvis Høyesterett er enig med Eidsivating lagmannsrett, var den kommunikasjonskontroll som var oppstarten til «ulvesaken» uten hjemmel i norsk lov.

Man kan så levende tenke seg hva de siktede, og ikke minst de som har vært i telefonisk kontakt med disse om helt andre saker, mener om å bli avlyttet på denne måten.

Hvordan vi blir lurt

Ny bok om Bernkonvensjonen som rovdyrpolitisk verktøy

Bjørn Skårets nye bok gir en grundrig gjennomgang av viktige begivenheter ved norsk rovdyrpolitikk og legger særlig vekt på å vise hvordan Bernkonvensjonen med hensikt har blitt feiltolket av myndigheter og miljøorganisasjoner.

Fregn Forlag. Forfatter Bjørn Skåret. 124 sider. Pris kr. 210 inkl. frakt. For mer informasjon og bestilling av boka, gå til www.rovdyr.org, eller du kan ringe Bjørn Skåret på tlf. 62 45 10 14

Ny bok: Hvordan vi blir lurt

Om Bernkonvensjonen som rovdyrpolitisk verktøy
– og hvordan «levedyktige bestander i Norge» kom inn i verden.

Bjørn Skåret med boka foran Stortinget. Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk har bidratt til at alle landets Stortingsrepresentanter har fått overlevert hvert sitt eksemplar av boka «Hvordan vi ble lurt».

✍ **Åsmund Ystad**

Bjørn Skårets nye bok «Hvordan vi blir lurt» behandler viktige begivenheter og hovedtrekk ved norsk rovdyrpolitikk og -forvaltning fra undertegnelsen av Bernkonvensjonen i 1979 til dagens situasjon.

Forfatteren viser i boka hvordan Bernkonvensjonen med hensikt har blitt feiltolket for å underbygge en målsetting om nasjonale, levedyktige bestander av alle de fire store rovdyrartene i vårt land.

At dette prosjektet har lyktes i så stor grad som tilfelle er, forklares med det samrøre som ble muliggjort ved den raske veksten i det statlige miljøbyråkratiet med rekruttering fra miljøvernorganisasjonene. Nære bånd mellom forskning og forvaltning spilte også inn.

Et forhold som tidligere har fått liten oppmerksomhet, er arbeidet med den såkalte

Landsplan for forvaltning av bjørn, jerv og ulv i Norge som ble gjennomført på 80-tallet. Både initiativ, utvalg og mandat ble tatt og utformet av byråkrater og arbeidet ble aldri forelagt folkevalgte organ.

Begreper som «levedyktig bestand i Norge» ble her lansert og innarbeidet mange år før Stortinget behandlet dette.

I nær sammenheng med dette planarbeidet behandler boka en alternativ planidé om en felles nordisk forvaltningsregion som de nordiske bondeorganisasjonene (NBC) stilte seg bak. Dette planforslaget tok utgangspunkt i at en målsetning om nasjonalt levedyktige bestander av store rovdyr ikke lot seg gjennomføre hverken biologisk eller samfunnsmessig.

At den nordiske planen avviste idéen om levedyktige bestander i Norge, var årsak til en svertetekampanje mot både planen og fagfolkene bak den som er noe av det styggeste og mest uredelige vi har vært vitne til i den akademiske verden og i offentlig forvaltning de siste tiår.

I dag er ideen om nasjonale levedyktige bestander forlatt, men ennå har ikke våre politiske myndigheter trukket de naturlige konklusjoner hva angår sonering og bestandsmål.

Bjørn Skårets bok beskriver et samrøre mellom myndigheter og miljøorganisasjoner som fikk store konsekvenser for utmarksbruk i norske bygder. Stortinget ble lurt til å fortalt at Bernkonvensjonen uten tvil forpliktet Norge til å bygge opp egne nasjonale levedyktige bestander av de fire store rovdyra.

I boka legger forfatteren fram solid dokumentasjon på at Bernkonvensjonens sekretariat aldri har krevd slikt av Norge.

Eladio Fernandez-Galiano har arbeidet ved Bernkonvensjonens sekretariat og i Europarådet hele tiden siden 80-tallet. I et brev til Bjørn Skåret, datert 2011, beskriver Galeano den norske tolkningen som en misforståelse. Galeano husker godt fra møtene med norske miljøorganisasjoner så langt tilbake som 1989:

“ ... Kanskje misforståelsen skyldtes at vi ikke støttet synspunktene til miljøorganisasjonene i den betydning at hver stat var forpliktet til å ha levedyktige bestander av alle store rovdyr ... Ikke noe sted ber konvensjonen statene om å ha nasjonalt levedyktige bestander av den svært enkle grunn at det ville være absurd

Eladio Fernandez-Galiano

Eladio Fernandez-Galiano avviser bestemt at Bernkonvensjonen noen gang har krevd nasjonalt levedyktige rovdyrbestander av den enkle grunn at det ville være absurd.

Rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon

NIBIO, Norsk institutt for bioøkonomi, har på oppdrag fra Landbruks og matdepartementet undersøkt hvilken betydning rovviltbestandene har for landbruk og matproduksjon i Norge.

Rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon basert på norske ressurser

Geir-Harald Strand (red.)
Kart og statistikkdivisjonen

Her gjengis noen av viktige funn i rapporten

De rovviltprioriterte områdene utgjør om lag 55 prosent av Norges landareal. Halvparten av arealet som benyttes av samisk reindrift er også prioritert for rovvilt. Rovviltbestandene har derfor potensielt stor betydning for landbruket.

Saueholdet er i tilbakegang innenfor rovviltområdene. Samtidig øker saueholdet utenfor rovviltområdene, slik at antall dyr på landsbasis er relativt stabilt. Tilbakegangen er størst i områder med flere og større rovviltdyrarter. De dyra som er igjen i de mest utsatte områdene beiter

i økende grad på innmark på grunn av risikoen forbundet med å slippe beitedyr i utmark.

Drøyt halvparten av landarealet i Norge kan nyttes som utmarksbeite.

Andelen er ganske lik innenfor rovviltprioriterte og beiteprioriterte områder. Utnyttelsesgraden er imidlertid langt lavere innenfor de rovviltprioriterte områdene (26 prosent utnyttelse), enn i de beiteprioriterte områdene (59 prosent utnyttelse).

Tap av dyr på utmarksbeite har gått ned de siste årene. Årsakene til dette er sammensatt. Saueholdet avvikles i de mest rovviltprioriterte områdene. I de mindre belastede områdene har næringa, med godt resultat, utviklet og iverksatt forebyggende tiltak mot rovvilttap. Disse tiltakene reduserer samtidig antallet beitedager i utmark, slik at beiteressursene blir mindre effektivt utnyttet.

En betydelig andel av tapene grunnet rovvilt skjer i nærområdene rundt rovviltsonene. Dette gjelder både for sau og rein. Nærområdene strekker seg typisk 30-50 km utenfor forvaltningsområdene.

Med hensyn til ulv er tap av beitedyr også knyttet til avstand fra riksgrensa.

Det skyldes ulv som vandrer vestover fra svenske ulverevir. Nærområdene langs vestsiden av forvaltningssonen vil derfor være spesielt utsatt for skadegjørende streifyr. Det vil være nødvendig med en konsekvent håndheving av sonegrensene

for å sikre bærekraftige forhold for beitenæringa i disse områdene.

Jaktinntekter er en del av inntektsgrunnlaget i landbruket.

Det har over flere år vært en jevn nedgang i elgstammen i områder med etablerte ulverevir. Konsekvensen vil være reduserte jaktkvoter og dermed reduserte inntekter for grunneiere med jaktrettigheter i disse områdene.

Birøkt næringa er utsatt for tap til rovvilt ved bjørneangrep på bigårder. Bigårder som ødelegges av bjørn faller utenfor erstatningsordningene og representerer et vesentlig økonomisk tap for birøktere som rammes.

Halvparten av området der det drives samisk reindrift ligger innenfor forvaltningsområdene for rovvilt. Det er også betydelig geografisk sammenfall mellom forvaltningsområdene for rovvilt og områder som reinen utnytter når den er på det mest sårbare. Dette gjelder vårbeitene i kalvingstiden og vinterbeitene som benyttes når førtilgangen er på det laveste.

Når gras og urter ikke lenger blir høstet av beitedyr, vil det føre til gjengroing.

Naturtyper som er avhengige av beiting er ofte artsrike. En regner med at minst 29 prosent av artene på Norsk rødliste 2015 vil være utsatt når beitedyra forsvinner. Når beitebruken opphører i hele regioner må man også regne med å miste det beiteskapte kulturlandskapet med tilhørende biologisk mangfold i disse områdene.

Kilde: NIBIO

Her møter du Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk på **stand i sommer og høst**

Noe av det mest inspirerende i arbeidet for en ny rovdyrpolitikk er å møte gamle og nye medlemmer. Derfor øker vi aktiviteten. I sommer og i høst møter du Folkeaksjonen på stand på en rekke steder omkring i landet. De største arrangementene er:

Engerdalsdagene
30. juli – 1. august

**Jakt og fiskedagene
på Elverum**
11. – 14. august

**Norsk Elgfestival
Trysil**
1. – 4. september

Horva 2016
2. – 4. september

Dyrskun i Seljord
9. – 11. september

Vi ønsker velkommen til rovdyrprat med Folkeaksjonens representanter. Dette er en god anledning til å tipse eller ta med venner og naboer som ennå ikke er medlemmer i FNR. Og vi minner om at alle medlemmer kan melde inn nye familiemedlemmer for kun 100 kroner i medlemskontingent, og få en caps eller t-skjorte på kjøpet.

Folkeaksjonens nettbutikk finner du på **www.rovdyr.org**

Her kan du bestille varer og effekter med FNR-logo. På FNRs interettside www.rovdyr.org ligger det et skjema der du fyller inn dine bestillinger og sender elektronisk til oss.

Der kan du bestille t-skjorter, gensere, capser, klistremerker m.m og vår nye våpenreim med logo. Rosa t-skjorter er også en av årets nyheter.

Hvis du ikke har tilgang til internett, kan du ringe til FNR på telefon 975 95 119.

Våpenreim, capser, klistremerker og mye mer kan du bestille i FNRs nettbutikk på www.rovdyr.org

Landsmøte 2016

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk arrangerte årets landsmøte på Hell i Stjørdal 9. og 10. april.

36 deltagere deltok på møtet. Stortingsmeldingen som var presentert kort tid før landsmøtet ble naturligvis grundig behandlet. Landsmøtet godkjente årsmelding og regnskap. I valgene ble det gjenvalg på de fleste postene. Resultatet av valgene ser du i oversikten over landsstyret på side 14 i dette bladet.

Landsstyret vedtok 5 uttalelser:

Uttalelser fra landsmøtet i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, Stjørdal 10. april 2016.

1. FNR tar avstand fra en rovdyrpolitikk som har muliggjort rettslige overgrep fra myndighetenes side, slik man har sett mot meningmann i Hedmark.
2. FNR tar avstand fra en rovdyr- og sonopolitikk som medfører at store utmarksarealer ikke kan brukes og som fører til store samfunnsmessige og næringsmessige negative konsekvenser. Dette er en ressursløsning Norge ikke har råd til over tid. Det kan heller ikke moralsk forsvares overfor den fattige del av verden.
3. FNR tar avstand fra en rovdyrpolitikk som kan pulverisere de særskilte rettigheter urbefolkningen (Samisk reindrift og kultur) har.
4. Det er ikke korrekt at det foreligger ekstrem høy risiko for at ulven dør ut i Norge. Det korrekte er at det stadig strømmer inn ulv til Norge, jmf. dom av 5. april 2016 fra Eidsivating lagmannsrett.
5. FNR kan ikke akseptere en rovdyr- og rovfuglpolitikk som medfører en risiko for Europas unike villreinstammer.

Fra FNRs landsmøte 2016. John Stabekk fra Østfold snakker til landsmøtet. Møteleder er Ola Arne Aune fra Oppdal. Foto: Åsmund Ystad

Jerven under kontroll?

Hittil i år er det registrert 39 jerveynglinger i Norge, likt med bestandsmålet. Det er riktignok for tidlig gjøre opp status ennå. Vanligvis kommer det flere utover sommeren etter barmarkskontroll.

Tendensen er likevel en klar reduksjon. Både Oppland og Hedmark og Nordland ligger pr. i dag på målet med henholdsvis 4 og 5 og 10 registrerte. Midt-Norge har 9, en under målet, mens Troms og Finnmark har 11, en over målet.

Men det er viktig å være klar over naturlige svingninger og at det uavhengig av ynglinger kan være mange enkeltjerver som gjør stor skade. For få år siden var vi også ganske nær målet. Likevel var jerven tilbake på høye 65 ynglinger i fjor.

Jerven Kvitnos
Foto: Trond Burud

Denne skulle jo ikke være her

Trond Burud

Trond Burud

Hedmark er vel et av de fylkene der gaupa nesten anses som fraværende. I alle fall i følge forvaltninga som står for tellinga av de fire store rovdyra. Dette til tross for at det i den siste tiden har kommet stadige

meldinger om både enslige dyr og familieggrupper over hele fylket.

Jeg la ut et trafikkdrept rådyr for noen uker siden, og forventet vel at det skulle dukke opp en jerv eller to, men for en uke siden var det denne som først fant fram til «godbiten». Ikke helt vanlig at gaupa tar til takke med byttedyr den ikke selv har drept, men dette dreier seg med all sannsynlighet om ei ung gaupe, muligens fra en bekreftet familieggruppe fra i vinter. En voksen og to unger ble sporet og bekreftet av SNO noen kilometer lenger syd, over grensa til Åsnes.

I fire døgn hadde jeg den på dette åtet, og da den var fornøyd hadde den satt til livs begge lårene, og ryggen. Bare bøgene og nakken lå igjen, men nå har maggotten sørget for at resten også er borte. At den dukket opp gjentatte ganger, både på dagtid og på natta, viser at dette er en ung og uerfaren gaupe.

Det var jo ikke helt etter «planen» at vi skulle få gaupetilhold i Risberget igjen, særlig ikke nå når rådyrbestanden er i vekst. Men det var kanskje nettopp derfor den fant veien hit akkurat nå.

Det dukker nok opp et eller annet som er «tatt» av bil, så det blir nok ei råd med en «godbit» til jervene mine også.

Landsstyrets medlemmer:

Nils Solberg
Landstyrets leder
Halden
Tlf. 479 11 542
nils.solberg@rovdyr.org

Laila Hoff
Bonde, lærer
og daglig leder
Hattfjelldal
Tlf. 920 51 459

Torvald H. Brinch
Advokat
Oslo
Tlf. 950 48 909

Karen Anette Anti
Reineier
Målseiv
Tlf. 900 69 944

Even Evensen
Skogsarbeider
Ringsaker
Tlf. 414 47 193

Per Bjarne Bonesvoll
1. vara
Midtre Gauldal

Rune Berg
2. vara
Nord-Odal

Jan Snorre Landgraff
3. vara
Biri

Folkeaksjonens ledelse og politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv

forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- **Ja til lokal forvaltning**
- **Ja til effektivt uttak av skadedyr**
- **Nei til kjerneområder og rovdyrsoner**
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**

Ansatte:

Åsmund Ystad
Daglig leder
Tlf. 975 95 119
aksjonen@rovdyr.org

Lars Erik Brattås
Webmaster
web@rovdyr.org

Medlemskontingent er kr 275,- for hovedmedlem i 2016.

Øvrige familiemedlemmer betaler kr. 125 pr. person. Ungdom under 25 år betaler også kr. 125 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr. 200 første året, og familiemedlemmer og ungdom kr. 100 første året.

Fine premier til Folkeaksjonens gode ververe

Verv 5 medlemmer og velg mellom:

Genser:
Norsk Natur er herlig – uten ulv

6 små glass med logo

Trekopp med logo

☐ Jeg melder meg herved inn som medlem i
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Navn:

Adresse:

Postnr./Sted:

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer
aksjonen@rovdyr.org

Telefon: 975 95 119
Bankkonto: 4464.09.33434

Du kan også bruke
innmeldingsskjema på
www.rovdyr.org

- ☐ Jeg har vervet 5 nye medlemmer og ønsker meg:
☐ Folkeaksjonens genser ☐ En trekopp med logo
☐ 6 små glass med logo

Navn:

Adresse:

Dato:

Postnr./Sted:

Telefon:

Møter i organisasjonen

Godt oppmøte og variert program på møter rundt omkring i lokallagene

Her kommer en rapport fra noen av møtene omkring i Folkeaksjonens mange lokallag. FNR Glåmdal lokallag var først ute med åpent møte i vinter. 21. februar inviterte lokallaget medlemmer og andre til en godt besøkt rovdrykkveld i Åsnes, med Halvor Sveen.

✍️ Åsmund Ystad

Revejakt i Østfold

Styret i FNR Østfold lokallag hadde to møter på en uke. 2. mars var det årsmøte, med foredrag av Neri Thorsen som er ansatt i NINA-prosjektet Scandlynx.

Uka etter inviterte FNR Østfold kurs i lokkejakt på rev med Thor Ola Dehli. Dette var populært med over 80 deltagere på kurset som ble arrangert i Degernes.

Godt oppmøte i Degernes. Foto: Eivind Dramstad

Thor Ola Dehli formidler kunnskap om lokkejakt på rev.
Foto: Eivind Dramstad

10-års jubileum i Vestfold

FNR Vestfold inviterte til jubileumsfeiring med middagsservert i tillegg til lokallagets vanligvis innholdsrike og varierte program. Som vanlig møtte svært mange av medlemmer opp på møtet og fikk servert middag sammen med representanter for forvaltningen.

Mangs Netskar på Gavelstad Gjestegård serverte Hjortegryte til 10 års jubilantene. Fra venstre Terje Brattestå, Mangs Netskar, Helge Røsholt og Jon Olav Knotten, medlem i den regionale rovviltneimnda i region 2.

Foto: Olav Nordheim

Kongeørn i Gauldal

Styret i FNR Gauldal hadde invitert representanter for kongeørnprosjektet i Rissa på Fosen til årsmøte for å orientere om de store tapene av beitedyr til kongeørn som prosjektet har avdekket.

Kari Åker og Eivind Myklebust orienterte om kongeørnprosjektet i Fosen. Konklusjonen var ikke klar enda, men i et område der det ble sluppet 1200 sauer ble det gjennomsnittlig funnet to døde dyr pr dag i beitesesongen. Mange av disse er dokumentert tatt av ørn. Foto: Per Bjarne Bonesvoll

TV-kjendis på årsmøtet i Akershus

FNR Akershus lokallag hadde invitert SNOs fellingsleder Lars Gangås til å fortelle om rovviltarbeidet i Statens Naturoppsyn. SNO og Lars Gangås fikk mye oppmerksomhet i vinter gjennom NRK-serien Villmarkas voktere som blant annet serverte TV-publikummet hiuttak av jerv i beste sendetid.

Arve Sætra har vært leder i FNR Akershus fram til årsmøtet da han gikk avløsning av Odd Granås, Aurskog.

Lokallagets avtroppende leder Arve Sætra takker Lars Gangås for interessant foredrag om arbeidet i SNO. Foto: Odd Granås.

Fullt hus på Rudshøgda

Det var som vanlig fullt hus på Rudshøgda når FNR Ringsaker inviterte til rovdyrkveld 30 mars. Over hundre personer fikk høre politisk rådgiver Jens Frølich Holte (H) i Klima- og miljødepartementet presentere innholdet i den helt ferske stortingsmeldingen om ulv.

John Odden fra Norsk institutt for naturforskning holdt i tillegg et meget interessant foredrag om store rovdyrs arealbruk og påvirkning på byttedyr og husdyr.

Fullt hus på Rudshøgda. Foto: Åsmund Ystad

Jens Frølich Holte fra Klima og miljødepartementet presenterte den ferske stortingsmeldingen om ulv. Foto: Hedmark Bondelag

Rovdyrjakt på Bedehuset

FNR Hallingdal lokallag hadde invitert den svenske jegeren Rasmus Bostrøm til Hallingdal 21. april. Folkeaksjonens faste møtelokale i Gol Bedehus ble fylt av interesserte som fikk høre på en av Skandinavias mest anerkjente rovdyrjegere med erfaring fra jakt med hund på alle de fire store.

Ivrige jegere på foredrag i Gol Bedehus Foto: Knut Halvor Jorde

Jakt og fangst i Hattfjelldal

Underholdningen var sikret på årsmøte i FNR Helgeland som ble arrangert i Samisk kultursenter i Hattfjelldal tidlig i mai. Medlemmene fra Helgeland fikk en interessant kveld med kunnskap om jakt og fangst fra John Sivert Opdahl.

Anders Svarstad fra Leirfjord ble valgt til ny leder i FNR Helgeland lokallag etter Arnulf Skreslett.

Mye folk i Samisk kultursenter i Hattfjelldal. Foto: Laila Hoff

Rovdyrkveld i Buskerud

Sist ute i serien av godt besøkte møter var FNR Søndre Buskerud som inviterte nye og gamle medlemmer 26. mai til å se og høre på Halvor Sveens filmer, bilder og fortellinger fra møter med alle de fire store rovdyra. Lokalet Høgheim i Lyngdal ble fylt opp av både gamle og mange nye medlemmer, forteller Jan H. Rustad som er nyvalgt leder i FNR Søndre Buskerud lokallag.

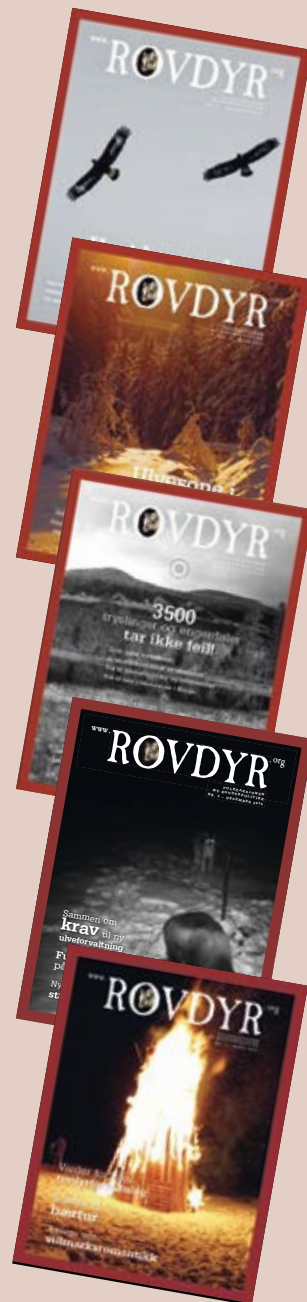

God stemning i Høgheim i Lyngdal i Numedal. Foto: Jan H. Rustad

Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Eivind Dramstad, Halden	tlf. 458 39 875
Akershus	Odd Granås, Aurskog	tlf. 908 81 938
Søndre Buskerud	Jan Henning Rustad, Krokstadelva	tlf. 901 77 841
Glåmdalen	Kjell Eierholen, Åsnes	tlf. 971 80 798
Vestfold	Helge Røsholt, Steinsholt	tlf. 913 27 239
Telemark	Trond Kvernstuen, Nordagutu	tlf. 959 47 635
Hallingdal	Eilif Kristen mikkelsplass, Nesbyen	tlf. 905 59 387
Trysil	Rune Jota, Jordet	tlf. 901 59 524
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 612 78 126
Gausdal	Alfred Johansen, Gausdal	tlf. 974 98 963
Valdres	Arne Warberg, Fagernes	tlf. 906 14 892
Skjåk	Liv Mona Johnsgard, Skjåk	tlf. 909 36 825
Lesja og Dovre	Karl Øygarden, Lesja	tlf. 905 19 207
Oppdal og Rennebu	Odd Roger Eggan, Oppdal	tlf. 976 80 808
Gauldal	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
Nord-Trøndelag	Lars Waade, Skogn	tlf. 911 14 681
Helgeland	Anders Svarstad, Leirfjord	tlf. 959 02 607
Troms	Karen Anette Anti	tlf. 900 69 944

Tidligere utgaver
av Rovdyr
kan leses på
www.rovdyr.org

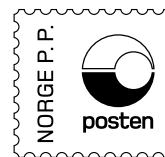
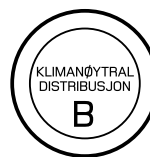

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder:	Nils Solberg, Halden	tlf. 479 11 542
Nestleder:	Laila Hoff, Hattfjelldal	tlf. 920 51 459
Styremedlem:	Karen Anette Anti Oskal, Målselv	tlf. 900 69 944
	Torvald M. Brinch, Oslo	tlf. 950 48 909
	Even Evensen, Ringsaker	tlf. 414 47 193
Varamedlem:	Per Bjarne Bonesvoll, Rognes	tlf. 909 56 310
	Rujne Berg, Nord-Odal	
	Jan Snorre Landgraff, Biri	
Daglig leder:	Åsmund Ystad, Steinkjer	tlf. 975 95 119
	e-post: aksjonen@rovdyr.org	
Revisor:	Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer	

Møteleder landsmøte:
Leif Kåre Kvangraven, Os i Østerdalen

Valgkomité:
Geir Atle Aas, Ringsaker (leder)
Tor Brandt, Søndre Buskerud
Nina Skreslett, Helgeland

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en

landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon
som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk
med følgende hovedkrav:

Forvaltningsmodellen med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvar med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

www.rovdyr.org

**Folkeaksjonens
nettbutikk
finner du på
www.rovdyr.org**

**Flyttet eller
fått ny adresse?**

Bruk skjema for adresseendring på www.rovdyr.org eller send i posten til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk postboks 40, 7701 STEINKJER